

handle om mulige Ændringsforslag ogsaa til disse Paragrapher.

N. Andersen: Paa Grund af de Udtalelser, der ere komne fra de to ærede Medlemmer, tager jeg mit Forslag tilbage.

Da Ingen optog Forslaget, var det bortfaldet, og man vendte altsaa tilbage til 2den Behandling af selve Lovforslaget.

Frederiksen: Det er kun et Par korte Bemærkninger, jeg vil tillade mig overfor det ærede Medlem fra Fyen (Müller). Jeg skal ikke dvæle ved, at han tillod sig at sige, at han fandt mig i Almindelighed uklar. Naar han talte om min Uklarhed, var det vel i Sammenligning med sin egen Klarhed, og derfor skal jeg ikke dvæle videre ved dette Punkt. Selvfølgelig er jeg ikke ganske ubekendt med de Lovsteder, som det ærede Medlem citerede. Ogsaa mig er det bekendt, at Livsfæste kom ind, var almindeligt udbredt under Frederik den Anden, ogsaa jeg har læst flere Bestemmelser, især Udskilting, der vel navnlig gjaldt Krongodset; men naar det ærede Medlem meente, at det var en mærkelig Feiltagelse af Stampe, naar han antog, at der paa hans Tid ikke eksisterede tvungent Livsfæste, saa skal jeg bede det ærede Medlem gaae hen og slaae op i Rigsdagstidenden, hvor han vil finde en Betænkning afgiven af et Udvalg, der her var nedsat angaaende Lovforslaget om Lejns og Stamhusets Frigjørelse, og naar han da gjenuemløber de Erectionsbreve, som ere aftrykte i denne Betænkning, saa vil han finde med Kongens Underskrift — altsaa det fuldgyltige Beviis for den daværende Regjerings Dpfattelse af Retstilstanden — et Brev, hvori der kun er Tale om Fæste paa Mandens Livstid, saa at altsaa det sædvanlige Livsfæste ikke dengang overalt fandt Sted, paa Mands og ugift Enkes Livstid, som nu er det eneste retslige Grundlag i dette Forhold. Man kunde ogsaa henvise til de factiske Forhold i de forskjellige Dele af Landet i den sidste Halvdeel af forrige Aarhundrede. Livsfæste var vel det almindelige, men i visse Egne af Sjælland ligesom i Egnen omkring Kjøbenhavn

fjendte man ogsaa andre Forhold. Jeg skal imidlertid ikke fordybe mig i disse historiske Betragtninger, hvor interessante de end kunne være. Det ærede Medlem ved Siden af mig (S. N. Hansen) søgte idag at gjendrive mig, ved at benytte sin sædvanlige Argumentation; men jeg skal i saa Henseende væsentlig henholde mig til den høitærede Minister. Det ærede Medlem talte om sin overordentlig store Smødekommenhed og Willighed til at gaae ind paa, hvad der kunde sættes igjennem (Modsigelse af S. N. Hansen), eller i alt Fald til at gaae ind paa, hvad der kunde føre til en Overeenskomst; men jeg skal med Hensyn til denne Udtalelse henholde mig til, hvad vi nylig hørte af den høitærede Minister. Det har ogsaa blandt de mange interessante Ting, der altid fremkomme, naar vi behandle disse Sager, interesseret mig i høi Grad at see den Modsatning, der er idag mellem det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) og det ærede Medlem ved Siden af mig (S. N. Hansen). Jeg finder der udtalt aldeles forskjellige Standpunkter, et Standpunkt, som, naar man gaaer ud derfra, kan føre til et heldigt Resultat, og et andet Standpunkt, hvorfra man kun kommer til et uheldigt Resultat. Naar imidlertid det ærede Medlem talte om, hvorledes man med en lille Ændring kunde give Lovforslaget en saadan Form, at det endogsaa kunde finde Tilslutning hos den nuværende høitærede Cultusminister, saa skal jeg dog gjenkalde den nuværende Cultusministers Foredrag, da vi ifjor havde denne Sag for, hvorledes han med største Styrke fremhævede det Samme, som jeg ogsaa meget vel huffer, at det ærede Medlem for Præsto Amts 1ste Valgkreds (Scavenius) med megen Bestemthed accentuerede, at det, det gjælder om, er Jordens Frigjørelse. Vil man ikke denne, saa er jeg overbevist om, at man vil finde, at meget faa af de Mænd, være sig i det andet Thing eller i Regjeringen eller her i Salen, som man dog gjerne maatte have med, kunne gaae ind paa en saadan Afløsning. Den ærede Ordfører har talt om P. G. Bang og om flere fremragende Politikere; men det er jo netop Sagen, at de Alle stode paa dette Standpunkt. Naar f. Ex.